

การถักเชือกจีน

ความเป็นมาการถักเชือกจีน

การถักเชือกจีนเป็นเครื่องบ่งชี้การแสดงถึงภูมิปัญญาและวัฒนธรรมยาวนานซึ่งขัดความเป็นชนชาติจีนอย่างหนึ่ง เช่นเดียวกับ ภาพวาดจีน เครื่องเครื่องดินเผา อาหารกับข้าว ไม่มีปรากฏทราบแน่ชัดว่าศาสตร์และศิลปะการถักทอเกิดขึ้นในสมัยใด รู้แค่ว่าในยุคหินเป็นการผูกเงื่อนเพื่อเชื่อมรอยต่อเสื้อผ้า และมีการขุดค้นพบเข็มกระดูกของมนุษย์ถ้ำปักกิ่ง โจวโจวเตียน

ความหมายโดยนัยของการถักเชือก คำว่า 结 เจี้ยแปลว่าผูก การผูกความสามัคคีกลมเกลียว ความแน่นแฟ้น นำมาใช้ได้หลากหลายทั้งเครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ โดยในสมัยราชวงศ์โจวนำมาผูกคาดไว้ที่เอว และยังเป็นเครื่องบ่งบอกถึงฐานะในสังคมโดยส่วนใหญ่มักจะเป็นบ้านที่มีฐานะร่ำรวย อย่างขุนนางหรือพ่อค้า ยังมีสแตนด์มาก ก็จะนำเครื่องประดับอย่างอื่นมาร้อยเข้าไว้ด้วยกัน เช่น หยกรูปต่างๆ เหรียญ เป็นต้น ถือเป็นเครื่องรางนำโชคอย่างหนึ่ง เพิ่มเติมความเชื่อเรื่องอื่นๆในวันตรุษจีนผู้ใหญ่มักจะนำเหรียญเงิน ที่สมัยก่อนเรียกกันว่าอี่แปะ มาร้อยคล้องให้แก่เด็กๆเชื่อกันว่าป้องกันสิ่งอัปมงคลทั้งหลาย ต่อมาใน ยุคจ้านกั๋วนิยมห้อยไว้บนเครื่องมือใช้สอยที่ทำจากทองแดง ยุคราชวงศ์ฮั่นได้มีการพัฒนาขึ้นมาอีก จนราชวงศ์ซิงการถักเชือกเป็นศิลปะแพร่หลายทั่วไป ปัจจุบันชาวจีนมักนิยมใช้เป็นของประดับตกแต่งและเป็นของขวัญมอบให้กันและกันไม่ว่าเพื่อน ครอบครัว ญาติ พี่น้อง และใช้พกติดตัวเพื่อความสวยงามตกตอเป็นลวดลาย เครื่องประดับ สร้อยข้อมือ ที่ห้อยแขวนต่างๆ ลายบนเสื้อผ้า ถักลายกลัดกระดุม

พื้นฐานการถักเชือกจีน

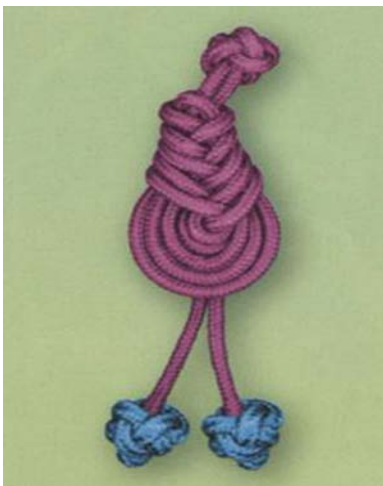
พื้นฐานการถักเชือกมีสืบทอดมาแต่โบราณตั้งแต่ก่อนคริสตศักราช ตามรูปแบบ,การใช้งาน,หรือมีต้นกำเนิดจากความหมายแฝง

1. เงื่อนเหรียญคู่ 双钱结 ขวง เซียน เจี้ย ลักษณะคล้ายเหรียญเงินโบราณจีนซ้อนกันครึ่งหนึ่ง เรียกชื่อกันมาแต่โบราณ โดยความหมายป้องกันสิ่งชั่วร้าย 全 ที่เรียกว่า เรื่องดีสำเร็จพร้อม 好事成双 ว่าน ชื่อ เฉิง ขวง

2. เงื่อนกระดุม 纽扣 ทนวิ โช่ว มักใช้ถักเป็นกระดุมเสื้อผ้าและเป็นที่มาของชื่อ

3. เงื่อนผีฟ้า 琵琶结 ผีฟ้าเจี้ย มาจากการแสดงในสมัยก่อน มักถักบนชุดกีฬา

4. เงื่อนถวนจิ้น 团锦结 ถวนจิ้นเจี้ย รูปร่างภายนอกคล้ายลายดอกไม้ เดิมรูปร่างกลม ก่อนปรับเปลี่ยนจนคล้ายดอกไม้ เป็นปมที่เล็กสวย แน่น มักประดับฝังเลี่ยมมุก เพื่อความสวยงามขึ้น

5. เงื่อนเลขสิบ 十字结 สือจ้อเจี้ย ลักษณะเป็นปมสองด้าน ด้านหนึ่งเป็นสี่เหลี่ยม อีกด้านเป็นคล้ายรูปบวก เหมือนตัวสือ 十足 สือเฟิน สือจู่ สองคำนี้แฝงความหมายว่า ความพอใจ เต็มสิบ ความเต็มใจ

6. เงื่อนจีเสี้ยง 吉祥结 ลายสิริมงคล จีเสี้ยงเงื่อนนี้ถือเป็นหนึ่งในวิธีถักแบบโบราณ ลายนี้มีรูปแบบสวยงาม ถักง่าย ปมแน่นแข็งแรง สามารถเปลี่ยนลายได้หลากหลาย ประโยชน์ใช้สอยกว้างขวาง มักใช้เวลาไปไหนคนเดียว หรือห้อยประดับสิ่งของ และชื่อก็เป็นสิริมงคล หมายถึงความ โชคลาภ สงบสุข

7. เงื่อนเลขหมื่น 万字结 รูปร่างการเดินเส้นคล้ายคลึง สัญลักษณ์ สวัสดิกะ 卍 สัญลักษณ์นี้ภาษาจีนเรียกว่า จิ้น 卍 พ้องเสียงคำว่า 永恒连绵不断 หย่ง เหิง เหลียน จิ้น ปู่ ต้วน เชื่อมถึงกันไม่ขาดสายนิรันดร์ ในจีนนับถือพุทธนิกายมหายานดังนั้นสัญลักษณ์ จึงมีทั้งความหมายและเป็นมงคล ทั้งยังพ้องจองกับสำนวน 万事如意 หมื่นเรื่องสมปรารถนา 福寿万代 มีความสุขอายุยืนหมื่นปี สมัยโบราณเรียกอีกชื่อซ้ำกับ เงื่อนหญ้าสั้มกบ 酢浆草结 และมีชื่อเรียกอื่นๆว่า 日本式桅杆结 เงื่อนสไตล์สากระโดงญี่ปุ่น

8. 盘长结 เงื่อนผานฉาง ลักษณะโดยรวมคล้ายกับผานฉาง เงื่อนไม่รู้จบหนึ่งในอักษุศุภมงคล เครื่องหมายแห่งความเป็นสิริมงคลแปดอย่าง ในพุทธศาสนานิกายมหายาน ลักษณะแปดแวนอนจะเหมือนอินพินิตี้ แปลว่า กงต่ออยู่เลี้ยว บุญกุศลหมุนเวียนไม่มีวันหมด ผานฉางเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงการไม่มีจุดเริ่มต้นและไม่มีจุดสิ้นสุด ป็นบ่อเกิดของสรรพสิ่งทั้งมวล เป็นหนึ่งในเงื่อนที่สำคัญของพื้นฐานการถักเชือกจีน

9. 藻井结(藻井 zǎo jǐng ผ้าเพดานที่มีลวดลาย) เงื่อนเงาจจีน มีโครงสร้างที่กระชับแน่นและสวยงาม ลักษณะคล้ายช่องแสงบนหลังคาในสมัยโบราณของจีน อีกทั้ง 井 ยังพ้องเสียงกับคำว่า 井 ที่แปลว่าผ้า ดิ้นเงินดิ้นทองอีกด้วย

10. 平结(平 píng สงบ, ราบเรียบ) เงื่อนผิง ใช้เส้นด้าย เชือกหรือสิ่งของเป็นแกนกลาง และใช้เชือกอีกเส้นถักประกอทั้งสองด้านเป็นโซ่ต่อเนื่องไป ประโยชน์ของเงื่อนผิงนั้นมีมากมาย ทั้งใช้เป็นตัวเชื่อมต่อเงื่อนและยังสามารถใช้ถักเป็นกำไลข้อมือ โซ่ หรือเครื่องประดับต่างๆ เป็นต้น

11. 双联结 เงื่อนเชื่อมคู่ เดิมเงื่อนนี้มีสองปมเชื่อมติดกัน มันคงไม่หลุดง่าย ความหมายของชื่อ เชื่อมติด ไม่แยกจากกัน

12. 酢浆草结 เรียกได้อีกชื่อว่า เงื่อนผีเสื้อเงิน มีหูอยู่ด้านนอก สามหู คล้ายใบสามกบ (หญ้าแก่็ดหอยจีน) ดอกไม้ประจำชาติไอร์แลนด์ รูปแบบสวยงาม ความหมายสิริมงคลสมความปรารถนา

ข้อมูลอ้างอิงจากเว็บ [1http://www.classifiedthai.com/content.php?article=17877](http://www.classifiedthai.com/content.php?article=17877)
<http://www.school-ces.com/index.php?mo=3&art=379476>
http://www.jccschool.com/highlight_CHknotting.htm
<http://baike.baidu.com/view/6120.htm>

เรียบเรียงข้อมูลโดย นางสาว รวีวรรณ ธิติธนสาร
เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ 02-951-0777,02-590-6381
อีเมล kiwi_2u4ever@hotmail.com

สถาบันการแพทย์ไทยจีน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาคาร ๕ ชั้น ๖ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ ๑๑๐๐
โทรศัพท์ : ๐๒-๕๕๐๖๓๘๑, ๐๒-๕๕๑๐๗๗๗ โทรสาร : ๐๒-๕๕๐๖๓๘๑, ๐๒-๕๕๑๐๗๗๗

